

Wstęp

Mija 40 lat od powstania Uniwersytetu Śląskiego. Dziś już drugie pokolenie tworzy jego rzeczywistość. Powołany w czerwcu 1968 r. Uniwersytet Śląski jest mocno osadzony na Górnym Śląsku. Uniwersytet to cała społeczność tu zatrudnionych — pracowników naukowych, których dokonania sławią imię Uczelni, ale też wszystkich pracowników administracji, obsługi i różnych jednostek organizacyjnych, bez których trudno wyobrazić sobie jego funkcjonowanie. Wszyscy stanowimy społeczność akademicką. To nasza uczelniana „universitas”.

Wielu z tych, którzy w przemysłowym pejzażu tworzyli górnośląską uczelnię humanistyczną, nie ma już wśród nas. Obowiązkiem żyjących jest pamiętać o tych, którzy odeszli, a odeszło już tak wielu — 451 osób. Tyle przynajmniej udało się ustalić nazwisk. Pamięć jest jednak zawodna. Arengi średniowiecznych dokumentów często przywołują tę jej cechę. Dostrzeżono to już wcześniej i dlatego zastępowano kulturę oralną kulturą pisaną. „Verba docent, scripta manent” — głosi stare łacińskie przysłowie.

Nieubłagany upływ czasu sprawia, że konkretne fakty i daty zacierają się w pamięci. Setki metrów bieżących archiwaliów także często nie zawierają pełnej dokumentacji. Stąd trudno dziś ustalić — choć właściwie nie upłynęło jeszcze zbyt wiele czasu — pewne konkrety, nawet takie jak daty i miejsca śmierci, zwłaszcza wówczas, gdy dana osoba, po przejściu na emeryturę, zmieniła miejsce zamieszkania.

Niniejsza publikacja winna być zapisem życia i czynów wszystkich zmarłych pracowników Uniwersytetu, ich dokonań dla nas, dla środowiska, dla Śląska. Uznany badacz dziejów polskiej kultury, w tym zwłaszcza kultury śląskiej, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego Henryk Barycz podkreślał, że w starszym okresie dziejowym to Śląsk promieniował na Polskę swoją kulturą, a wkład Ślązaków w tę kulturę był nie do przecenienia. Naszym obowiązkiem jest przypomnienie o tym, co Śląsk zrobił dla Polski także w nowszych dziejach. I temu właśnie ma służyć również ta publikacja. W alfabetycznym porządku opisano w krótkich biogramach życie i czyny pracowników Uniwersytetu Śląskiego, pracowników naukowo-dydaktycznych, głównie pracowników etatowych, ale także zdecydowanej

większości innych, którzy związali się nieco dłużej z Uczelnią. Staraliśmy się uwzględnić — dzięki pomocy wszystkich jednostek organizacyjnych i ich władz — jak najwięcej osób. Praktycznie ciągle rozrastająca się lista zmarłych pracowników, skrzętnie uzupełniana, zakończona została na 2007 r., ale uzupełniono ją jeszcze nazwiskami tych, którzy odeszli do października 2008 r.

Publikacja ta — będąca jedną z inicjatyw Rektorskiej Komisji ds. Opracowania Historii Uniwersytetu Śląskiego związanych z 40-leciem naszej Uczelni — mogła powstać dzięki zaangażowaniu wielu różnych jednostek organizacyjnych UŚ, wielu osób, które przygotowywały i uzupełniały biogramy*. Słowa wdzięczności należą się wszystkim zaangażowanym w jej przygotowanie. Należy jednak podkreślić wkład pracownic Archiwum Uniwersytetu Śląskiego, Pani dr Anny Krzemińskiej i Pani mgr Anny Bieniek, które dokonały większości kwerend i sporządziły większość biogramów.

Niech księga ta będzie hołdem żyjących dla tych, którzy odeszli. „Non omnis moriar” — te słowa zaczerpnięte od Horacego (*Pieśni*, pieśń 30, ks. III, wiersz 6) oddają najlepiej idee, które towarzyszyły inicjatywie przygotowania niniejszej publikacji. Stąd też stanowią nadrzędny tytuł naszego wspólnego opracowania.

Antoni Barciak

* Wszystkie te osoby wymienione zostały w spisie Autorów (zamieszczonym na końcu księgi). Wkład poszczególnych osób był jednak różny — od jednego lub dwóch biogramów, takich przypadków było najwięcej, po kilkanaście czy kilkadziesiąt, a nawet ponad 100 w pojedynczych przypadkach.